

Z Á V E R Ě Č N Ě S T A N O V I S K O

číslo: 2339/2015-3.4/jm

vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky
podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

AGROVÝKRM a. s.

2. Identifikačné číslo

31 421 814

3. Sídlo

Jablonická cesta 2/2686
905 01 Senica

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI ČINNOSTI

1. Názov

Farma ošípaných Palárikovo-Šándor, obnova chovu

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je obnova chovu ošípaných na existujúcej farme Palárikovo-Šándor a zvýšeniu výrobných kapacít farmy. Farma Šándor po obnove bude patriť medzi najväčšie farmy so zameraním na výrobu bravčového mäsa na Slovensku. Odstavčatá budú zasielané každý týždeň na ďalšie farmy kde dorastajú do jatočnej veľkosti. Potrebné kapacity je možné získať prestavbou štyroch existujúcich chovných hál E1, E2, E3, E4, prístavbou siedmich nových chovných hál N1, N2, N3, N4, N5, N6, N7 vybudovaním spojovacieho koridoru a výstavbou prevádzkovej haly N8. Nové priestory budú využívané ako pôrodná, jalováreň a priestory na insemináciu. Súčasťou koridoru bude interná expedícia s nájazdovou rampou. V hale N8 bude okrem prevádzkovej a administratívnej časti aj časť slúžiaca pre sezónne ubytovanie zamestnancov. Nové chovné haly si vyžadujú zrušenie dreveného skladu a vežového vodojemu.

Na hranici interného areálu bude vybudovaná expedícia pre externých odberateľov, kafilérny box a čerpacia nádrž PHM pre interné zásobovanie. Pri vstupe do areálu bude nová vrátnica. Rozšírenie si vyžiada vybudovanie nových areálových rozvodov vody, vedenia NN s novou trafostanicou, dažďovej a technologickej kanalizácie. Bude vybudovaný nový podzemný vodojem, nová nádrž na dažďovú vodu a zároveň požiaru vodu a dve nadzemné nádrže na hnojovicu s celkovou kapacitou 10.000 m³ a novou prečerpávacou stanicou.

3. Užívateľ

AGROVÝKRM, a. s., Jablonická cesta 2/2686, 905 01 Senica

4. Umiestnenie (katastrálne územie, parcelné číslo)

Umiestnenie navrhovanej činnosti:

Kraj: Nitriansky

Okres: Nové Zámky

Obec: Palárikovo

Parcelné číslo: 3227/ 2, 3227/ 3, 3227/ 4, 3227/ 5, 3227/ 6, 3227/ 7, 3227/ 9, 4614, 4620, 4654

Umiestnenie navrhovanej činnosti je navrhnuté na území existujúceho areálu farmy Palárikovo - Šándor, mimo zastavaného územia obce Palárikovo. Farma je obklopená poliami. Lokalita je dopravne dostupná priamo z cesty III/06422 Palárikovo - Vlčany. Územie je rovinaté. Areál farmy je lokalizovaný v západnej časti katastrálneho územia Obce Palárikovo, minimálne 2,9 km od obytnej zástavby. Celková rozloha areálu farmy predstavuje 64.496 m².

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia a ukončenia výstavby spresní investor v súčinnosti s dodávateľom stavby.

Začiatok výstavby: 12/2014

Ukončenie výstavby: 12/2015

Začiatok postupného spúšťania prevádzky: 01/2016

Trvanie prevádzky nie je časovo ohraničené.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Investičné náklady boli určené predbežne, na základe všeobecne uznávaných jednotkových cien pre jednotlivé činnosti. Predpokladané celkové náklady stavby bez technológie sú 5,6 mil. EUR.

Areál farmy, ktorý je v súčasnosti mimo prevádzku, tvorí samostatný uzatvorený celok mimo zastavaného územia obce. Farma je obklopená poliami. Lokalita je dopravne dostupná priamo z cesty III/06422 Palárikovo - Vlčany. Územie je rovinaté. Výškový rozdiel v rozsahu celého jeho vymedzenia nepresahuje hranicu 0,9 metra (109,82 – 110,68 m n.m.). Farma momentálne pozostáva z nasledovných existujúcich objektov:

- Chovné haly č. E1, E2, E3, E4
- Prečerpávacie žumpy hnojovice pri každej hale
- Nádrže na hnojovicu 4ks s celkovou kapacitou 5.000 m³
- Vežový vodojem s kapacitou 100 m³
- Sklad 150 m²
- Stĺpová trafostanica 160kW
- Studňa s prečerpávaním

Variant 1 navrhovanej činnosti rieši prestavbu štyroch existujúcich chovných hál E1, E2, E3, E4, prístavbu siedmich nových chovných hál N1, N2, N3, N4, N5, N6, N7, vybudovanie spojovacieho koridoru a prevádzkovej haly N8. Nové priestory budú využívané ako pôrodná, jalováreň a na insemináciu. Súčasťou koridoru bude interná expedícia s nájazdovou rampou. V hale N8 bude okrem prevádzkovej a administratívnej časti aj časť slúžiaca pre sezónne ubytovanie zamestnancov. Nové chovné haly si vyžadujú zrušenie dreveného skladu a vežového vodojemu.

Na hranici interného areálu bude vybudovaná expedícia pre externých odberateľov, kafilérny box a čerpacia nádrž PHM pre interné zásobovanie. Pri vstupe do areálu bude nová vrátnica.

Rozšírenie si vyžiada vybudovanie nových areálových rozvodov vody, vedenia NN s novou trafostanicou, dažďovej a technologickej kanalizácie. Bude vybudovaný nový podzemný vodojem, nová nádrž na dažďovú vodu a zároveň požiaru vodu a dve nadzemné nádrže na hnojovicu s celkovou kapacitou 10.000m³ a novou prečerpávacou stanicou, ktoré doplnia existujúcu kapacitu skladovacích nádrží na hnojovicu. Skladovacia kapacita na hnojovicu bude aj v rámci vybudovaných podrošťových kanálov. Existujúce betónové komunikácie budú v potrebnom rozsahu doplnené a bude vybudované parkovisko.

Funkčné a plošné využitie územia

Kapacitné údaje:

Celková plocha areálu:	64 496 m ²
Celková plocha zastavaná objektmi:	28 872 m ²
Nárast zastavanej plochy:	19 655 m ²

Funkčné využitie:

Chovné haly a komunikačné priestory:	21 148 m ²
Nárast:	14 387 m ²
Skladovacie priestory a prevádzka:	1 249 m ²
Administratíva:	311 m ²
Nádrže:	4 724 m ²
Nárast:	2 268 m ²
Komunikácie a spevnené plochy, parkoviská:	9 933 m ²
Nárast:	7 767 m ²

Urbanistické riešenie

Podľa návrhu územného plánu z roku 1995 je funkcia dotknutého územia vyčlenená pre plochy poľnohospodárskej výroby. Urbanisticko-architektonické riešenie vychádza z existujúceho využitia parcely pri rešpektovaní dopravno-komunikačných väzieb. Výstavbou chovných hál nedochádza k zmene funkčného využitia pozemku a svojim charakterom a druhom prevádzky nevyvolá nové negatívne dopady na životné prostredie okolia farmy.

Konštrukčné riešenie

Chovné haly SO 101 – SO 104 (Hala E1, E2, E3, E4)

Chovné haly SO 105 – SO 111 (Hala N1, N2, N3, N4, N5, N6, N7)

Ustajnenie ošípaných je navrhnuté v súlade s nariadením č. 735/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných.

SO 112 Pomocné prevádzky – Hala č.N8

Sociálny trakt tejto budovy zabezpečuje aby všetok personál vstupoval do pracovných priestorov chovu farmy cez hygienický filter (šatňa, sprchy a šatňa), kde ľudia vstupujúci na farmu sú nútení si prezliekať svoje oblečenie a obuv. Budova ďalej obsahuje dennú miestnosť, konferenčné miestnosti a kancelárie, jedáleň, sociálne zariadenie, rovnako ako sezónne ubytovanie pre personál. V budove sú tiež priestory pre prípravu a skladovanie mokrého krmiva, skladovanie spotrebného materiálu, pracovňa, garáže pre vozidlá, kotolňa a dieselagregát.

SO 113 Kafilérny box

Objekt pôdorysných rozmerov 5x4,5m je určený pre odvoz uhynutých zvierat. *SO 114 Expedícia externá*

Objekt pôdorysných rozmerov 3,4x19m slúži na vyexpedovanie predaných zvierat externému subjektu. *SO 115 Vrátnica*

V objekte pôdorysných rozmerov 3,0x6,0m bude umiestnená strážna služba pre monitoring areálu a vstupu.

SO 116 Nadzemná nádrž H2, H3

Na uskladňovanie hnojovice budú okrem existujúcich nadzemných nádrží o celkovom objeme 5.000 m³ slúžiť aj novonavrhované nadzemné nádrže H2 a H3 priemeru 36 m s užitočným objemom 2x5.000 m³, ktoré budú realizované vedľa existujúcich nadzemných nádrží. Hnojovica bude oddelená od atmosférického kyslíka. Zamedzením prístupu kyslíka prirodzenou kôrou je docielené zníženie tvorby emisií.

SO 117 Prečerpávací stanica

Navrhovaná technologická kanalizácia bude zaústená do prečerpávacej stanice s objemom 100m³, kde navrhujeme osadiť čerpadla na hnojovicu MAGNUM

SSO 118 Požiarna nádrž

Pre zabezpečenie požiarnej vody bude vybudovaná nádrž na požiarnu vodu, ktorá bude zásobovať areálový rozvod požiarnej vody

SO 119 Podzemný vodojem

Pre akumuláciu pitnej vody bude za zdrojom vody vybudovaný podzemný vodojem s objemom 400m³.

SO 120 Čerpacia nádrž PHM

Slúži k bezpečnému uskladneniu a kontrolovanému výdaju motorovej nafty.

Existujúce inžinierske siete

Na stavenisku sa v čase výstavby budú nachádzať všetky potrebné inžinierske siete.

Údaje o zariadení a technológii chovu

Zvieratá sú očkované a liečivá podávané podľa potreby a veterinárnych predpisov, lieky a vakcíny sú dodávané prostredníctvom spoločností licencovaných na Slovensku. Krmivo pre farmu je dodávané tiež prostredníctvom výrobcov krmných zmesí registrovaných na Slovensku. Krmné zmesi sú ohľadom obsahu živín optimalizované pre rôzne fázy cyklu chovu zvierat. Pôrodné stajne sa umývajú každý týždeň predtým, než nová skupina zvierat je naskladnená do stajní. Stajne kancov, inseminácie a jalovárne sa umývajú 1-2 krát / rok a stajne, do ktorých sú dodávané prasničky každých 8 týždňov sa umývajú 4-6 krát / rok. Zvieratá budú rozdelené do jednotlivých stajní nasledovne:

Kance – Hala č. N6.2

Od externého dodávateľa budú nakupované kance 1-2 krát / rok, spolu približne 48 ks
Laboratórium – Hala č. N6.3

Prasničky – Hala č. E4.1, E4.2, E4.3, E4.4

V dodávkach každý 8. týždeň bude na farmu dovezených v priemere 500 prasničiek s hmotnosťou 70-120kg. V stajniach je u zvierat sledovaný termín ruje tak, aby nedošlo k inseminácii zvierat pred druhou rujou.

Prasničky – Hala č. N7

Z tohto počtu je každý týždeň priradených približne 60 ks nových prasničiek do chovného cyklu.

Prasnice, inseminácia – Hala č.N5

Do týchto hál sú každý týždeň premiestňované prasnice, ktoré sú odstavené z pôrodných stajní od ciciakov.

Prasnice, jalováreň – Hala č. N6.1, E1, E2, E3

Sem sú týždenne premiestňované zabreznuté prasničky a prasnice cca 230ks.

Prasnice, pôrodňa – Hala č. N1, N2, N3, N4

Na konci obdobia prasnosti (v priemere spravidla 115 dní) sú do týchto hál s individuálnymi boxami premiestnené zapustené prasničky alebo prasné prasnice týždeň pred oprasením, tu prebieha pôrod – oprasenie

Odstavčatá – Hala č.E4.5, E4.6

Tieto sekcie haly sú určené pre odstavčatá, ktoré sú sem premiestnené po odstavení od prasníc z pôrodných hál, do doby pravidelného transportu z farmy na ďalší chov.

Prehľadná bilancia kapacít chovu

	Označenie	Názov	Počet ošípaných	
			nad 30 kg ks	do 30 kg ks
Existujúce objekty	SO 101	Jalováreň - prasnice	692	
	SO 102	Jalováreň - prasnice	692	
	SO 103	Jalováreň - prasnice	692	
	SO 104	Jalováreň - prasničky v odchove	1621	
		Odstavčatá		252
		Spolu	3697	252

Novonavrhované objekty	SO 105	Pôrodňa - prasnice/ciciaky - 1/15	416	
	SO 106	Pôrodňa - prasnice/ciciaky - 1/15	224	
	SO 107	Pôrodňa - prasnice/ciciaky - 1/15	416	
	SO 108	Pôrodňa - prasnice/ciciaky - 1/15	224	
	SO 109	Inseminácia / prasnice	1134	
	SO 110	Jalováreň	645	
		Kance	48	
	SO 111	Inseminácia / prasničky	384	
		Spolu	3 491	0
Spolu			7 188	252

Poznámka: Pri počte 15 ciciakov na 1 prasnicu v pôrodni je celkový počet ciciakov v pôrodniciach = 19.200 ks (1.280*15)

Riadiaci systém chovu

Riadiaci systém chovu pozostáva zo zásobníkov krmiva, rozvodu pitnej vody, zariadenia na vetranie hál, vykurovania tepelnými čerpadlami z podroštových kanálov, ktoré budú slúžiť na vykurovanie chovných hál a sociálneho zázemia farmy.

Vetranie

Základným princípom ventilácie je udržanie teploty v maštali pod hornou hranicou komfortnej zóny čo najdlhšie, odvetranie nadbytočného tepla zvýšenou výmenou vzduchu v ustajňovacom priestore, zabránenie príliš vysokým koncentráciám škodlivých plynov (CO_2 , NH_3 , H_2S) a limitným hodnotám relatívnej vlhkosti vo vzduchu. Ďalej je to rozšírenie komfortnej zóny zvýšením rýchlosti prúdenia vzduchu najmä v horúcom počasí a vytvorenie cirkulácie vzduchu, ktorá je potrebná pre funkciu ochladzovania.

Nové haly farmy budú vybavené dvoma typmi vetrania v závislosti od typu budovy, vetrací systém s podhlľadom je použitý pri pôrodniciach, kde sa v zimnom období vonkajší vzduch prisáva z podkrovného priestoru cez stropné klapky. Okrem vetrania v letnom období, je pre zlepšenie teplotných podmienok v horúcom letnom období vhodné použiť aj systém zvlhčovania, ktorý rozprašuje do privádzaného čerstvého vzduchu vodu vo forme vodnej hmly. Rozprašovaná voda sa mení na paru a pri jej odparovaní, t.j. premene tekutej fázy na plynnú, sa spotrebúva teplo, ktoré sa odoberá z prostredia. Týmto dochádza k ochladzovaniu maštalného vzduchu.

Krímenie

Dodávateľom krmnej technológie bude spoločnosť ktorá má vypracované ucelené systémy riešiace potreby prevádzok poľnohospodárskej výroby - napr. spol. WEDA Dammann & Westerkamp GmbH, Am Bahnhof 10, 49424 Lutten, alternatívne Big Dutchman Skandinavien A/S, Vestermarksvej 12, DK-6600 Vejen.

Proces prípravy mokrého krmiva pozostáva z nasledujúcich krokov :

T1 - uskladnenie dovezených hotových krmných zmesí -

T3 - Príprava mokrého krmiva –

T4 - Rozdeľovač pre potrubné rozvody - pre smerovanie mokrej krmnej zmesi do požadovaného potrubia /resp. haly/ sú použité elektronicky a pneumaticky ovládané uzávery na potrubí.

T5 - Potrubné rozvody - pod stropom prepojovacej chodby - koridoru - budú z rozdeľovača vyvedené horizontálne potrubné rozvody mokrého krmiva DN65 do jednotlivých hál

T6 - Rozvody potrubia ku krmným žľabom - v jednotlivých halách sú osadené vetvy rozvodného krmného potrubia. Na potrubí v mieste krmných žľabov sú osadené pneumatické uzávery, ktorými je mokré krmivo nasmerované cez výustne potrubia do krmných žľabov.

Celková spotreba kompletných krmných zmesí je predpokladaná v množstve 7,9 tisíc ton za rok.

Hnojovica

V bezpodstielkovom ustajnení sa produkuje tekutý hnoj (hnojovica - stolica a moč z ošípaných). Celková produkcia hnojovice závisí od kategórie ošípaných, veľkosti a konzistencie krmnej dávky, stavu napájačiek a množstva používanej vody pri čistení. Hnojovica vznikajúca pri chove, sa navrhuje odvádzať z hál technologickou kanalizáciou do navrhovaných nádrží H2, H3 a existujúcich nádrží H1 s celkovým objemom 15.000 m³.

Hnojovicu z ustajňovacích priestorov je možné odstraňovať hydromechanicky
Technológia podpovrchového aplikovania hnojovice

Hnojovica je prečerpávaná z prečerpávacej stanice pri nadzemných nádržiach do autocisterny a následne odvážaná na jednotlivé polia kde je aplikovaná do pôdy.

Aplikácia hnojovice do pôdy je technologická operácia, ktorá rozhoduje o stratách, už obťažujúci zápach na obyvateľstvo. Spolu so sesterskými firmami obhospodarujú výmeru približne 3 500 ha, čo je dostatočná plocha na aplikáciu hnojovice vyprodukovanej z navrhovanej činnosti.

Podľa návrhu územného plánu z roku 1995 je funkcia dotknutého územia vyčlenená pre plochy poľnohospodárskej výroby. Urbanisticko-architektonické riešenie vychádza z existujúceho využitia parcely pri rešpektovaní dopravno-komunikačných väzieb. Obnovou chovu a prístavbou nových chovných hál so súvisiacou infraštruktúrou nedochádza k zmene funkčného využitia pozemku a svojim charakterom a druhom prevádzky nevyvolá nové negatívne dopady na životné prostredie okolia farmy. Prevádzky investora sú v súlade s najnovšími, dostupnými, známymi a používanými postupmi na najvyššej úrovni v štátoch EÚ. Ustajnenie ošipáných je navrhnuté v súlade s nariadením č.735/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošipáných.

Porovnanie navrhovanej činnosti s najlepšou dostupnou technológiou (BAT).

BAT	Farma pre chov ošipáných Palárikovo - Šándor
Výber vhodného miesta vzhľadom na priestorové vplyvy, napr. existujúce priestory.	Chov ošipáných bude realizovaný v priestoroch, ktoré sú aj v súčasnosti na tento účel vybudované.
Stanovenie a zavedenie vzdelávacích a výcvikových programov pre pracovníkov.	Zamestnanci budú vyškolení na vykonávanie svojich úloh, sú preškoľovaní pravidelne a pri každej zmene.
Vedenie evidencie o spotrebe vody a energií, množstve krmiva pre chované zvieratá, vzniknutých odpadoch a aplikácii hnojív a hnoja na pole	Bude sa monitorovať a evidovať spotreba vody, spotreba elektrickej energie, množstvo odpadov (evidenčné listy), množstvo krmiva, množstvo hnojovice.
Zavedenie programu obnovy a údržby zariadení (štruktúr) na zabezpečenie správneho chodu a čistoty	Bude zavedený harmonogram opráv a harmonogram údržby.
Plánovanie činností, napr. dodávky materiálov, odvoz odpadov a odber produktov	Plánuje sa dodávka krmiva (zmluvní dodávateľia), odvoz ošipáných na bitúnok alebo na ďalší chov na iných farmách (odberateľia), odvoz odpadov (zmluvní odberateľia), odvoz hnojovice na polia zazmluvnených odberateľov v blízkom okolí (v zmysle Hnojného plánu)
Skladovanie krmív: - pravidelná kontrola a údržba síl a transportných zariadení, ventilov, potrubí, - uzatvorené silá, - úplné vyprázdnenie a kontrola	Silá s krmivom, vrátane príslušného zariadenia, budú pravidelne kontrolované. Silá budú uzatvorené. Minimálne raz do týždňa budú vyprázdnené a následne skontrolované.
Skladovanie exkrementov: zabezpečiť dostatočnú kapacitu vzhľadom na klimatické podmienky	V areáli farmy budú na skladovanie hnojovice používané nové nadzemné nádrže na hnojovicu 2x5.000m ³ vedľa existujúcich nadzemných nádrží s kapacitou 5.000 m ³ . Všetky nádrže budú vybavené kalovým čerpadlom a miešadlom, prikryté prirodzene vytvorenou kôrou na povrchu

	hnojovice. Vyskladnenie hnojovice z nádrže bude pomocou tlakového potrubia z prečerpávacej stanice SO 117. Nádrž bude doplnená kontrolným systémom. Kapacita uskladňovacích priestorov na hnojovicu dostatočne pokryje produkciu hnojovice po realizácii zámeru.
Nakladanie s pevnými odpadmi (okrem kadáverov): postupnosť: zamedzenie vzniku, zníženie množstva, zníženie objemu, znovuvyužitie, zhodnotenie, zneškodnenie.	Odpad z chovu a čistenia maštalí, hnojovica je/bude využívaná ako surovina na hnojenie poľnohospodárskej pôdy zazmluvnených odberateľov v blízkom okolí. Zvyšné odpady sú odovzdávané oprávneným organizáciám na zhodnocovanie/ zneškodnenie.
Zníženie emisií do ovzdušia z ustajnenia – využitie niektorého alebo všetkých uvedených princípov: - zníženie povrchu hnojovice, z ktorej emisie unikajú, - odpratanie hnojovice z priestorov ustajnenia do externých skladovacích priestorov, - použitie ďalšieho ošetrovania hnojovice, - chladenie povrchu hnojovice, - zmena fyzikálnych vlastností hnojovice (pH), - využitie hladkých povrchov.	Na zníženie emisií amoniaku budú použité najlepšie dostupné nízko emisné techniky, a to najmä použitím biotechnologických prípravkov v krmive, ustajnením zvierat na roštovej podlahe a chladením hnojovice v podroštovom kanále. Hnojovica v nadzemných nádržiach bude prikrytá prirodzene vytvorenou kôrou na povrchu hnojovice. Z chovných hál bude hnojovica odvádzaná do zberných nádrží mimo priestorov ustajnenia. Odtiaľ bude prečerpávaná kalovým čerpadlom do nádrží na skladovanie hnojovice.
Zníženie hluku z nesúvislých činností	Zníženie hluku bude realizované: - preprava krmiva – skrátenie dĺžky dávkovacieho potrubia, neprevádzkovať naprázdno - kŕmne operácie (stres, rozrušenie a „kvikot“ z očakávania potravy) – nie manuálne, príp. zvieratá v malých skupinách, radšej mechanické kŕmne systémy, pasívne kŕmidlá, uzatváranie dverí - manipulácia s hnojovicou – bez hlučného zhrňovadla, vrátok na otvoroch, sklad vo vzdialenom kúte farmy, ďaleko od obydli, tlakové umývacie zariadenia používať v uzatvorených priestoroch
Zníženie zápachu v maštaliach – nútené vetranie.	Vzduchotechnika bude riešená podtlakovým spôsobom. Vo všetkých produkčných objektoch bude nainštalovaný automaticky kontrolný systém vetrania, ktorý bude regulovať aj systém vykurovania a chladenia objektov. Vzduchotechnika bude umiestnená na hrebeni striech s otvoreným výduchom. Inštalované ventilátory budú mať hmlové trysky. V horúcich letných mesiacoch bude v každej sekcii všetkých objektov zapojený ventilátor, ktorý v pozdĺžnom smere vháňa vodnú hmlu na

	zníženie vnútornej teploty a osvieženie vzduchu.
Zníženie spotreby vody: čistiť maštale pomocou vysokotlakých čističov po každom produkčnom cykle, nájsť potrebnú rovnováhu medzi čistotou maštale a spotrebou vody, ktorá vniká do hnojovice.	Maštale budú čistené priebežne vodou vysokotlakými čističmi.
Opatrenia na optimalizáciu vetracieho systému tak, aby bolo možné nastaviť správnu teplotu a dosahovalo sa minimálna úroveň vetrania v zime.	Na zníženie spotreby energie pre vetrací systém budú využívané nasledovné opatrenia: - nastavenie teploty - minimálne vetranie v zime - séria ventilátorov (prepínacie zariadenie podľa programu, plný výkon znamená maximálne využitie) - systém kontroly kúrenia a vetrania podľa potrieb zvierat - nízkoenergetická ventilácia
Používanie nízkoenergetických svietidiel	Plánujú sa používať nízkoenergetické svietidlá.

III. Popis priebehu posudzovania

Navrhovaná činnosť je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradená (ďalej len „zákon“) zaradená do prílohy č. 8 Kategórie č. 11 Poľnohospodárska a lesná výroba, položka č. 1. Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou b) ošipovaných od 2000 ks (nad 30 kg) alebo od 750 ks časť A - povinné hodnotenie.

Na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa (zámer nie je v rozpore s územným plánom obce, funkcia dotknutého územia je vyčlenená pre plochy poľnohospodárskej výroby, jedná sa o obnovu chovu v priestoroch bývalej farmy, navrhované riešenie zodpovedá súčasným technickým možnostiam a vyhovuje kritériám pre moderné prevádzky) Ministerstvo životného prostredia SR, odbor environmentálneho posudzovania (ďalej len „MŽP SR“) dňa 17.04.2015 upustilo od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

Navrhovateľ predložil zámer MŽP SR na posúdenie podľa § 22 zákona dňa 28.04.2015.

MŽP SR rozoslalo dňa 29.04.2014 listom požiadavku na vyjadrenie písomného stanoviska k zámeru 12 dotknutým orgánom štátnej správy a samosprávy v procese posudzovania podľa § 23 ods. 1 zákona.

Dňa 05.06.2014 sa konalo na MŽP SR prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti za prítomnosti zástupcov navrhovateľa, zástupcov spracovateľa dokumentácie a zástupcu dotknutej obce Palárikovo. Zástupca dotknutej obce prezentoval uznesenie komisie životného prostredia obecného zastupiteľstva, ktoré sa zameriava na nedostatočne vyriešené kvapalné hospodárenie s produkciou hnojovice ako aj mimo areálovú dopravu zvierat, krmiva, odpadov a hnojovice. Vyjadril aj obavu zo znečistenia ovzdušia zápachom, aj na základe momentálnych skúsenosti, kde v „kadiach“ umiestených v areáli posudzovaného objektu je uložený odpad pravdepodobne živočíšneho pôvodu, ktorý sa šíri do prostredia a zneprijemňuje život obyvateľstva. Zástupca navrhovateľa namietol, že momentálne sú nadzemné nádrže v prenájme a navrhovateľ nemá vplyv na obsah ale deklaroval, že pri využívaní nádrží navrhovateľom pri realizácii navrhovanej činnosti bude zabezpečené aby

nedochádzalo k nadmernému zápachu. Zástupca obce osobitne žiadal prehodnotiť dopravnú trasu vozidiel a neplánovať dopravu cez zastavané územie obce. Uvedenú požiadavku zástupca navrhovateľa akceptoval a bude sa snažiť dopravu riešiť po komunikáciách, ktoré vedú mimo zastavaného územia obce. V zámere sa vyskytli nezrovnalosti vo výpočte množstva vyprodukovanej hnojovice ako aj odpadných splaškových vôd, navrhovateľ deklaroval, že kapacita žumpy ako aj priestor na akumuláciu hnojovice bude prispôsobený tak, aby sa dodržali všetky platné predpisy. Miesto realizácie navrhovanej činnosti je ostrovným spôsobom vyčlenené z chráneného vtáčieho územia SKCHVU005 Dolné Považie, ale vyskytol sa nesúlad mapy a vyhlášky, ktorou sa vyhlásilo predmetné vtáčie územie, kde podľa uvedenej vyhlášky sú pozemky prac. čísla 3227/2,6,7 uvedené ako pozemky, ktoré sú predmetom územia Natura 2000, ale podľa mapy sú vyčlenené z predmetného územia. Na základe uvedeného, MŽP SR v spolupráci s rezortným orgánom a povoľujúcim orgánom a po prerokovaní s navrhovateľom určil rozsah hodnotenia a tieto špecifické podmienky:

- do územia dotknutého navrhovanou činnosťou zahrnúť aj plochu poľnohospodárskej pôdy potrebnú na aplikáciu vyprodukovanej hnojovice a vyhodnotiť možné ovplyvnenie prevádzky farmy na chránené územie v dôsledku vyvážania hnojovice na tieto pozemky;
- doplniť technické a technologické riešenie vývozu hnojovice, uviesť či navrhovateľ uvažuje aj s iným spôsobom nakladania s hnojovicou;
- predložiť mapové prílohy v mierke 1:5 000 - 1:15 000;
- navrhnúť mimoareálovú dopravu mimo zastavaného územia obce;
- doplniť, spresniť a objasniť informácie uvedených v zámere v zmysle pripomienok povoľujúceho a rezortného orgánu;
- zohľadniť všetky ďalšie relevantné pripomienky a požiadavky uvedené v stanoviskách k navrhovanej činnosti.

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Správu o hodnotení „**Farma ošípaných Palárikovo - Šándor, obnova chovu**“, vypracoval v septembri 2014 Mgr. Peter Joniak v rozsahu textovej časti 107 strán + prílohy 5 ks. Navrhovateľ predložil správu o hodnotení príslušnému orgánu vo veci posudzovania vplyvov na životné prostredie Ministerstvu životného prostredia SR, odbor environmentálneho posudzovania (ďalej len MŽP SR) dňa 10.09.2014.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR listom č.5503/2014-3.4/jm dňa 16.09.2014 podľa § 33 ods.1 zákona správu o hodnotení na zaujatie stanoviska dotknutej obci Palárikovo, povoľujúcemu a rezortnému orgánu a dotknutým orgánom. MŽP SR zverejnilo správu o hodnotení na stránke www.enviroportal.sk dňa 18.09.2014.

Obec Palárikovo, v súlade s ustanovením § 34 zákona informovala verejnosť o správe o hodnotení navrhovanej činnosti dňa 24.09.2014, keď bolo oznámenie zverejnené na úradnej tabuli obce

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Obec Palárikovo zvolala písomnou pozvánkou zo dňa 20.10.2014 verejné prerokovanie správy o hodnotení na dohodnutý termín 18.11.2014. Dotknutým orgánom bola pozvánka doručená, pre verejnosť bola pozvánka zverejnená na úradnej tabuli Obecného úradu dňa 20.10.2014, na internetovej stránke obce a tiež oznamom prostredníctvom miestneho rozhlasu.

Dňa 18.11.2014 sa uskutočnilo verejné prerokovanie v zasadacej miestnosti Domu kultúry Palárikovo:

Diskusia:

p.Viola Abbasová, občianka – „Viem o tom, EÚ stanovuje podmienky ako treba farmy stavať. V tomto prípade sa spoločnosť pripravuje na výstavbu firmy s veľkým počtom zvierat.“ Spýtala sa, či má spoločnosť kladné stanoviská k realizácii takejto farmy a čo má porozumieť pod pojmom nádrže na močovku? Ako je to so stanoviskom orgánu životného prostredia?

Ako to bude s ochranou spodných vôd, budú nádrže na močovku také, aby neunikal obsah do spodných vôd, aby nedochádzalo ku kontaminácii.? Poukázala na blízkosť toku Cergát, ktorý vteká do Váhu, aby sa kvalita vody nepoškodzovala.

Nesúhlasí, aby sa zvyšovala záťaž na verejnú komunikáciu. cesta po Štefánikovej ulici (cesta III/06422) nie je stavaná na kamiónovú prepravu. „Už dnes je vidieť ako po nej prechádzajú ťažké traktory, že sa časť cesty prepadáva, najmä nad kanalizáciou.“

Konštatovala, že majú staré domy, a tým že sa od dopravy otriasajú sa veľmi ničia. Okrem toho sa obáva, že pri plánovanom prevoze zvierat sa bude šíriť zápach po celej dedine.

p.Mária Ližicová, občianka – „Hnojovicu bude prepravovať vozidlo napolia v katastri našej obce, to znamená, že aj toto špeciálne vozidlo bude premávať po Štefánikovej ulici, pod našimi oknami bude šíriť zápach. Po tejto ceste sa bude vozit' všetko krmivo, zvieratá aj hnojovica. Koľko vozidiel, resp. kamiónov to bude denne? Táto plánovaná doprava bude poškodzovať naše domy, budú praskať, jednoznačne budú strácať na trhovej hodnote...“

p.Darina Stanková, občianka – „plánované autá majú veľkú hmotnosť, sú ťažké, ak isto aj traktory, ktoré chodia po tejto trase (ul.Štefánikova, resp.cesta III/06422) – trasú sa nám domy, poháre na policiach sa trasú a zvonja. Prečo chodia naši poľnohospodári po Štefánikovej ulici, prečo nevyužívajú poľné cesty? Už teraz sa v lete veľmi práša, na jeseň a na jar je na ceste blato – čo bude, keď sa doprava vplyvom novej farmy zvýši?

To znamená, že aj hnojovicu pri aplikácii do pôdy Poľnohospodárskeho družstva alebo PoľnoSme, budú vozit' po ceste pod našimi oknami. Radšej by mali objekt terajšej farmy zbúrať, ale ponechať v stave ako je to dnes a nezaťažovať naše obytné prostredie.“

p.Mária Ližicová, občianka – „Nech to zbúrajú a bude všetko v poriadku. Prečo je tu tak málo občanov, bola táto pozvánka vysielaná v miestnom rozhlase?“

RNDr.Anna Zemanová, Mgr.Peter Joniak, Ing.arch.Maroš Hankovský a Peter Bányi podrobne odpovedali na vyslovené námietky a dotazy občanov.

RSDr. Bernard Roštecký, starosta obce – Pozvánka pre verejnosť bola zverejnená cestou miestneho rozhlasu, na úradnej tabuli aj na oficiálnej internetovej stránke obce.

Obec dala na MŽP SR stanovisko k správe o hodnotení s pripomienkami, ktoré spracovateľ dopracoval a dnes ich na začiatku odprezentoval. Keďže sme predpokladali určitú záťaž na obytné prostredie boli tieto opodstatnené pripomienky súčasťou prvého pracovného stretnutia zainteresovaných na MŽP a boli MŽP SR zapracované do Rozhodnutia rozsahu hodnotenia, ako podkladu pre spracovanie správy o hodnotení. Spoločnosť Agrovýkrm a.s. Senica nás pozvala na prehliadku existujúcej obdobnej farmy vo Vištuku. Bolo by vhodné, aby umožnili ešte raz takúto prehliadku aj našim občanom, nech na vlastné oči vidia a posúdia ako farma funguje.

Ing.Róbert Dúbravec, zástupca spoločnosti súhlasil so zabezpečením prehliadky farmy vo Vištuku.

RSDr. Bernard Roštecký, starosta obce – Pretože prítomný zástupca spoločnosti Agrovýkrm a.s. Senica prejavil súhlas so zabezpečením autobusu na občiansku prehliadku jestvujúcej farmy vo Vištuku – obec zverejní cestou miestneho rozhlasu túto možnosť pre občanov.

Ing.Alžbeta Husková, predseda komisie ŽP OZ – „Komisia životného prostredia obecného zastupiteľstva sa podrobne zaoberala predloženým Zámerom obnovy chovu. Celý materiál podrobne posúdila a komisia vzniesla pripomienky, ktoré boli v stanovisku obce predložené MŽP SR. Bola som aj vo Vištuku na novej farme, aj pri aplikácii hnojovice do pôdy. Nemám

strach, že by z farmy, ktorá sa má stavať v lokalite Šándor sa neprimerane šírila zápach. Aj v predchádzajúcom období sa zápach skôr šírila z farmy „Konopnice“, čo je k obci bližšie.

Ing.Róbert Židuliak, hlavný agronóm Poľnohospodárskeho družstva Palárikovo – „Nesúhlasím so stanoviskom občanov, že pri aplikácii hnojovice sa bude šíriť celou dedinou zápach. Musí byť vypracovaný a dôsledne dodržiavaný plán hnojenia pozemkov. Na každý m² pozemku sa raz za 3 roky môže aplikovať 1 liter hnojovice. To sa musí presne dodržiavať, to nie je na svojvôli nejakého jednotlivca. Každý podnikateľ si svoj výrobný prostriedok (pôdu) veľmi cení a nedovolí jej poškodzovanie.

Ing.Pavol Hudák, riaditeľ PoľnoSME s.r.o. Palárikovo – „Moderné technológie sú iné a ťažko porovnateľné s tým, ako si pamätáme pred dvadsiatych rokov. Plány hnojenia sú zvrhnuté a jednoznačne ich dodržiavame. Vplyv dopravy na komunikáciu sa neustále zvyšuje a ten sa nedá zastaviť.“

Starosta obce RSDr. Bernard Roštecký poďakoval prítomným za ich aktívnu účasť na verejnom prerokovaní správy o hodnotení „Farma ošipovaných Palárikovo – Šándor, rozšírenie chovu“, s tým, že obec zápisnicu predloží na MŽP SR so svojim stanoviskom.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Na MŽP SR boli doručené nasledovné písomné stanoviská zainteresovaných subjektov a dopĺňajúce stanovisko navrhovateľa.

Obec Palárikovo, (list č.1103/2014, zo dňa 21.11.2014)

Zámer veľkokapacitného chovu v projekte síce rieši:

- kvapalné hospodárenie s plánovanou produkciou hnojovice,
- mimoareálovú dopravu zvierat, krmiva, odpadov a hnojnice,

avšak vyjadrujeme veľkú obavu zo znečisťovania ovzdušia zápachom, ale aj spodných vôd pri manipulácii s odpadom a hnojovicou, hlukom a vibráciami dopravný koridor III/06422.

Osobitne žiadame prehodnotiť dopravnú trasu vozidiel – neplánovať dopravu cez intravilán obce Palárikovo.

Vyhodnotenie – stanovisko je so žiadosťou o prehodnotenie dopravnej trasy vozidiel – neplánovať dopravu cez intravilán obce Palárikovo, zároveň vyjadruje obavu zo znečisťovania ovzdušia zápachom, ale aj spodných vôd pri manipulácii s odpadom a hnojovicou, hlukom a vibráciami dopravný koridor III/06422. Spracovateľ dokumentácie v opatreniach rieši dopravu po účelových komunikáciách, v prípade použitia verejných komunikácií je treba vyhýbať sa dopravným špičkám, páchnuce a znečisťujúce látky prevážať v uzavretých dopravných prostriedkoch. Pripomienky budú zapracované v následnej projektovej dokumentácii.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra (list č.4377-277773/2014/Imr, 01.10.2014)

S predloženou správou o hodnotení navrhovanej činnosti **súhlasíme podmienkou**, že do záverečného stanoviska žiadame podľa § 37 ods.2 zapracovať nasledujúcu požiadavku:

- doplniť do dokumentácie určenej pre stavebné konanie informáciu o betónovom dezinfekčnom žľabe, ktorý bude slúžiť pre potreby dezinfekcie dopravných prostriedkov (napr. či stavebný objekt existuje, či bude zrekonštruovaný alebo či bude vybudovaný ako nový objekt).

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné, s požiadavkou doplnenia do dokumentácie pre stavebné povolenie o informáciu o betónovom dezinfekčnom žľabe. Požiadavka bude akceptovaná pri stavebnom povolení a je zapracovaná v opatreniach posudku.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Sekcia poľnohospodárstva, Odbor živočíšnej výroby (list č.27217/2014 zo dňa 20.10.2014)

Listom č.14434/2014 predložilo MPRV SR stanovisko k zámeru „Farma ošípaných Palárikovo – Šándor, obnova chovu“. Požiadavky sú zapracované v správe o hodnotení činnosti, resp. sú zodpovedané v predloženej dokumentácii.

V súvislosti so skladovaním hnojovice navrhovateľ na str.15 uvádza, že pri plánovanom vybudovaní skladovacích nádrží (H1, H2, H3) s celkovým objemom 15 000 m³ bude táto kapacita postačovať na uskladnenie hnojovice na 5 mesiacov a v zmysle výpočtu prílohy č.2 k vyhláske MP SR č.199/2008 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach je potreba skladovacích nádrží na 4 mesiace v objeme 15 000 m³. Navrhovateľ v predloženej správe o hodnotení nezahrnul vo výpočte odstavčatá do 30kg v počte 19 542 ks. V zámere predloženom na MŽP SR dňa 02.05.2014 boli pri výpočte potreby hnojovice (str.15) tieto odstavčatá zahrnuté. Na základe uvedeného žiadame o vysvetlenie rozdielnych výpočtov v správe o hodnotení a v zámere. Taktiež žiadame uviesť pri akej váhe budú ciciaky predávané alebo transportované do ďalších chovov vo vlastníctve navrhovateľa, aby bolo možné objektívne posúdiť potrebu skladovacích nádrží na hnojovicu. Ak budú ciciaky na farme držané viac ako 4 – 5 týždňov po narodení, navrhovateľ nebude disponovať potrebnou kapacitou sklad. priestorov na hnojovicu v čase, keď je aplikácia hospodárskych hnojív zakázaná (4 mesiace).

K predloženej správe ministerstvo nemá ďalšie pripomienky a po dopracovaní údajov uvedených v predchádzajúcom texte stanoviska súhlasí s predloženou správou o hodnotení.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné, ministerstvo žiada o vysvetlenie rozdielnych výpočtov v správe o hodnotení a v zámere, taktiež žiada uviesť pri akej váhe budú ciciaky predávané alebo transportované do ďalších chovov vo vlastníctve navrhovateľa, aby bolo možné objektívne posúdiť potrebu skladovacích nádrží na hnojovicu. K objasneniu rozporných údajov navrhovateľ zaslal na MŽP SR list 11.12.2014 o dopĺňujúcich informáciách a údajoch a zároveň oznámil o zapracovaní opravených údajov do správy o hodnotení.

MŽP SR, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, (list č.7841/2014-2.1, zo dňa 15.10.2014)

K navrhovanej činnosti sa SOPaTK vyjadrovala v stanovisku č.7841/2014-2.1 zo dňa 26.06.2014. Správa o hodnotení obsahuje všetky kapitoly uvedené v prílohe č.11 zákona. Upozorňujeme však na absenciu mapovej prílohy s územným priemetom relevantných zložiek životného prostredia a so zobrazením územia navrhovaného na aplikáciu hnojovice. V predložennom návrhu monitoringu sa tiež nauvažuje so sledovaním vplyvu vyvážania hnojovice na faunu dotknutého územia ani na druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Dolné Považie (SKCHVU005).

Do podmienok realizácie navrhovanej činnosti preto odporúčame zahrnúť sledovanie vplyvu vyvážania hnojovice na faunu dotknutého územia, predovšetkým na druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Dolné Považie. Tieto odporúčame sledovať jeden rok (aspoň jedno vegetačné obdobie) pred prevádzkou farmy a najmenej dva roky počas jej prevádzky. Výsledky monitorovania požadujeme odovzdávať každoročne príslušnému orgánu ochrany prírody a na vedomie Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné, odporúčanie: zahrnúť sledovanie vplyvu vyvážania hnojovice na faunu dotknutého územia. Požiadavka bude akceptovaná pri stavebnom povolení a je zapracovaná v opatreniach posudku.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja (list.č.ČZ-26424/2014, ČS-5638/2014, zo dňa 26.09.2014)

Žiadame dodržať pripomienky zo dňa 12.05.2014 (v projektovej dokumentácii nie je uvedený smer prevládajúcich vetrov a tým šírenie silného zápachu z močovky), vysoké riziko

znehodnocovania spodných vôd pri aplikácii tekutých výkalov na pôdu. **Požadujeme posudzovať podľa zákona.**

Vyhodnotenie – smer prevládajúcich vetrov a tým šírenie silného zápachu z močovky bude zapracovaná v dokumentácii pre územné a stavebné povolenie a je zapracovaná v opatreniach posudku.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nových Zámkoch (list č.3942/2014, zo dňa 22.10.2014)

Po preštudovaní predložených podkladov Vám oznamujeme, že k správe o hodnotení nemám pripomienky.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Regionálna veterinárna správa Nové Zámky (list č.K/2014/00110/1553/1597, zo dňa 02.10.2014)

RVPS Nové Zámky ako dotknutý orgán podľa § 35 ods.1 zákona súhlasí so správou o hodnotení činnosti.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru (list č.ORHZ-NZ1-572/2014, zo dňa 26.09.2014)

Z hľadiska ochrany pred požiarom nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie (list.č.2014/012546-Hr, zo dňa 09.10.2014)

Stanovisko:

- **odpadové hospodárstvo:**

Z hľadiska odpadového hospodárstva nemáme námietky k správe o hodnotení.

- **ochrana ovzdušia:**

Orgán ochrany ovzdušia k predloženej správe o hodnotení nemá pripomienky.

- **ochrana vôd:**

K predloženej správe o hodnotení orgán štátnej vodnej správy nemá pripomienky.

- **ochrana prírody a krajiny:**

Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie – orgán ochrany prírody a krajiny nemá námietky k predloženej správe o hodnotení.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Okresný úrad Nové Zámky, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list.č.OÚ-NZ-OCDPK-2014/012301, zo dňa 10.10.2014)

Vyjadrenie: v ktorom súhlasí s riešením stavby z hľadiska cestnej dopravy a pozemných komunikácií. Okresný úrad Nové Zámky, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií sa predmetnému zámeru vyjadril listom č.OU-NZ-OCDPK-2014/006226 zo dňa 21.05.2014.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Okresný úrad Nové Zámky, pozemkový a lesný odbor (list.č.OÚ-NZ-PLO-2014/12801-02, zo dňa 08.10.2014)

Okresný úrad Nové Zámky, pozemkový a lesný odbor nemá námietky k predmetnej stavbe a obnovenie existujúcej farmy. V prípade záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je potrebné postupovať podľa zákona č.220/2004 Z. z. o ochrane

a využívaní poľnohospodárskej pôdy a požiadať o odňatie poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 17 resp. § 18 zákona. Je potrebné postupovať v zmysle územného plánu obce.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Okresný úrad Nové Zámky, Odbor krízového riadenia (list.č.OÚ-NZ-OKR-A/2014/012351, zo dňa 30.09.2014)

Z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva **nemáme pripomienky** k správe o hodnotení.

Vyhodnotenie – stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Stanovisko navrhovateľa AGROVÝKRM a.s., :

K požiadavke Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (list č. 27217/2014 zo dňa 20.10.2014) zasielame nasledujúce vysvetlenie:

V „Zámere“ bolo uvažované s ustajňovacou kapacitou 7 188 ks pre ošípané nad 30 kg. Pre ošípané do 30 kg, vo váhovej kategórii 0-7 kg a veku do cca 4-5 týždňov, bolo uvažované s ustajňovacou kapacitou 19 200 ks a vo váhovej kategórii 7-30 kg a veku nad cca 4-5 týždňov, bolo uvažované s ustajňovacou kapacitou 252 ks.

Celkové množstvo ošípaných do 30 kg vo váhovej kategórii 0 - 30 kg je teda uvažované 19 452 ks.

Do výpočtu pre potreby určenia skladovacej kapacity hnojovice v zmysle vyhlášky č. 199/2008 Z. z. nevstupujú ošípané vo váhovej kategórii 0-7 kg tzv. „ciciaky“ ustajnené spolu s prasnicami v pôrodných boxoch, nakoľko tieto sú kalkulované v rámci prasnice dojčiacej.

V „Zámere“ boli tieto ciciaky nesprávne zahrnuté do výpočtov, čo bolo vysvetlené na prerokovaní rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti „Farma ošípaných Palárikovo - Šándor, obnova chovu“ dňa 05.06.2014 v budove Ministerstva životného prostredia SR na Hanulovej 5/D v Bratislave. Údaje boli opravené a zapracované do „Správy o hodnotení navrhovanej činnosti“, čím vznikol rozdiel medzi údajmi v „Zámere“ a v „Správe“.

Ciciaky sú pri váhe cca 7 kg a veku cca 4-5 týždňov, expedované z farmy priamo od prasníc do ďalších chovov vo vlastníctve navrhovateľa na výkrm, prípadne sú odpredané iným chovateľom. Na farme sa uvažuje len s priestorom pre odstavčatá 7-30 kg v počte 252 ks, a to len pre prípad neskoršej expedície ciciakov (resp. odstavčiat) a pre potreby odchovu prasničiek.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

MŽP SR určilo listom č.5503/2014-3.4/jm zo dňa 05.12.2014 podľa § 36 ods.2 zákona za spracovateľku odborného posudku Ing. Martu Slámkovú, zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb pod číslom 364/2003-OPV.

Spracovateľka odborného posudku vypracovala odborný posudok na základe správy o hodnotení, stanovísk k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovávaní, z listu ohľadom doplňujúcich informácií navrhovateľom zaslaných na MŽP SR (11.12.2014) konzultácie so zástupkyňou navrhovateľa RNDr. Zemanovou a z obhliadky dotknutého územia. Spracovateľ posudku skonštatoval, že úplnosť správy o hodnotení naplnila požiadavku zákona Prílohu č.11, ktorá predstavuje všeobecný rámec pre štruktúru správy o hodnotení. Ďalším kritériom pre posúdenie úplnosti správy o hodnotení bolo porovnanie správy o hodnotení s požiadavkami stanovenými príslušným orgánom o rozsahu hodnotenia. Špecifické podmienky boli rozpracované do správy o hodnotení až na bod 2.2.4 navrhnuť mimoareálovú dopravu mimo zastavaného územia obce.

Na základe vyhodnotenia vypracovanej dokumentácie pre činnosť „Farma ošípaných Palárikovo-Šándor, obnova chovu“ a doplňujúcich údajov poskytnutých navrhovateľom možno konštatovať, že predložená dokumentácia disponuje v predpísanom rozsahu, celkovo a dostatočne vystihuje všetky podstatné okolnosti, ktoré by mohli vplývať na životné

prostredie, v súvislosti s vybudovaním a prevádzkovaním Farmy ošípaných Palárikovo-Šándor, obnovy chovu.

V závere odporúča príslušnému orgánu vydať kladné stanovisko na realizáciu navrhovanej činnosti. Odporúčania, závery a podmienky z odborného posudku boli využité ako podklad príslušnej kapitoly tohto záverečného stanoviska.

IV. Komplexné zhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia

V priebehu posudzovania boli zistené a vyhodnotené nasledovné kladné a záporné vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie. Pre potreby komplexného posúdenia očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti vychádzame v nasledujúcich kapitolách zo slovného hodnotenia vplyvov metódou hodnotiaceho opisu.

Rozdelenie predpokladaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, časového dosahu a ich dopadov

Významnosť vplyvov	Časový dosah vplyvov	Dopady vplyvov
Veľmi negatívne	dlhodobé	priame
Negatívne	krátkodobé	nepriame
Mierne negatívne	nepravidelné	kumulatívne
Bez vplyvu		synergické
Mierne pozitívne		
Pozitívne		
Veľmi pozitívne		

Vplyvy na obyvateľstvo

Negatívne vplyvy počas výstavby predstavujú predovšetkým zvýšenú hlukovú záťaž a prašnosť na príľahlých komunikáciách.

Počas stavebných aktivít - najmä v počiatočnej fáze výstavby bude dochádzať k zvýšenej prašnosti v okolí priamo dotknutého areálu. Miera prašnosti bude závisieť od okamžitých poveternostných pomerov - rýchlosti a smere vetra. Tieto vplyvy na okolie je možné zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami. Hnojovica bude aplikovaná hlbokou injektážou (uzavretá štrbina) čo znamená, že hnojovica je po vstreknutí do štrbiny hlbokaj 15 - 20 cm celkom zahrnutá pôdou. Zvýšená intenzita dopravy počas prevádzky obnoveného chovu na farme (dovoz krmných zmesí, veterinárnych prípravkov a iných chemikálií, odvoz zvierat, hnojovice a iného nešpecifikovaného odpadu, pohyb zamestnancov a jej vzdialenosť od obydľí nárast tohto vplyvu nebude významný. V záujmovom území sa činnosti, ktoré sú predmetom tohto zámeru, nebudú dotýkať individuálnych a skupinových záujmov ľudí (bývanie, ochrana prírody a krajiny, nútená migrácia obyvateľstva a pod.). Skutočnosť, že farma je situovaná ďalej od zastavanej časti obce neovplyvní výstavba, ako aj samotná prevádzka pohodu a kvalitu života.

V sociálnej sfére za pozitívny vplyv možno označiť predovšetkým vytvorenie nových pracovných príležitostí. Počas rekonštrukcie budú vytvorené nové pracovné príležitosti pre dodávateľov stavby. Počas prevádzky budú vytvorené nové pracovné miesta pre 54 nových pracovníkov. Zvýšenie hlučnosti pri manipulácii so zvieratami nepresiahne hranice areálu. Miera intenzity a pravdepodobnosti vzniku nebola vyhodnotená a bude zodpovedať počtu ustajnených zvierat. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyvy navrhovanej činnosti na obyvateľstvo zo sociálneho a ekonomického hľadiska ako pozitívne, z environmentálneho hľadiska navrhovanej činnosti ako bez vplyvu.

Hodnotenie zdravotných rizík

Areál farmy sa nachádza 2,9 km od okraja zastavanej časti obce Palárikovo. Túto vzdialenosť možno považovať za dostatočnú pre zamedzenie výraznejších negatívnych vplyvov na zdravotný stav obyvateľstva. Charakter prevádzky druhom a vlastnosťami emitovaných znečisťujúcich látok nevytvára možnosti vážneho a bezprostredného ohrozenia zdravia verejnosti. Emitovanie NH_3 je variabilného charakteru, bez možnosti rýchleho (havarijného) nárastu koncentrácie, ktorá by ohrozila zdravie verejnosti.

Technológia ustajnenia ošípaných vrátane manipulácie s hnojovicou však umožňuje výskyt stavu, pri ktorom je možné krátkodobé zhoršenie kvality ovzdušia z hľadiska koncentrácií pachových látok. V súvislosti s teoretickou netesnosťou nádrží na hnojovicu alebo vznikom netesnosti na kanalizácii a prečerpávacom systéme a vyliatím hnojovice na terén môže prísť k ohrozeniu povrchových a podzemných vôd. Vznik takýchto stavov a spôsob ich odstránenia bude riešený v Pláne preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (Havarijný plán).

Dodržiavaním technologických postupov, rešpektovaním príslušných noriem a realizáciou navrhovaných opatrení je možné spomínané riziká eliminovať.

Obťažovanie obyvateľov Palárikova momentálne spôsobuje zápach dočasne uskladňovaného tekutého organického hnojiva fy. SF Soepenberga, s.r.o., ktorá má nádrže na farme Šándor v nájme. Nádrže budú súčasným nájomcom vyprázdnené do konca mája 2015 a celý areál bude postupne pripravený na rozsiahlu modernizáciu, čo bude prínosom pre zníženie zápachu zo súčasnej činnosti na farme.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vzhľadom na povahu posudzovanej zmeny činnosti a jej umiestnenie nepredpokladáme žiadne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Navrhovanú činnosť v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na geologické a geomorfologické pomery lokality.

Vplyvy na klimatické pomery a ovzdušie

Pri zemných prácach dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti spôsobeného činnosťou stavebných mechanizmov v rámci areálu spoločnosti. Súčasne dôjde aj k nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší areálu a na trase prístupových ciest počas prevádzky. Tento vplyv však výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia dotknutej lokality. Vplyv prevádzky na ovzdušie dotknutého územia je daný najmä emisiami amoniaku, ktorý podľa prílohy č. 2 vyhlášky MŽP SR 410/2012 patrí do 3. skupiny, 3. podskupiny a pachové látky. Emisie NH_3 a pachových látok majú fugitívny charakter, preto sa na ne emisné limity nestanovujú a neuplatňuje sa ani povinnosť ich preukazovania. Obmedzenie jeho vzniku je možné pri chove v stajniach dosiahnuť znížením odparovacej plochy (celorošťová prevádzka), udržiavaním čistoty a prevádzkových predpisov pri manipulácii s hnojovicou a prípadne i nastavením biotechnologických prípravkov v krmive.

Hnojovica bude oddelená od atmosférického kyslíka. Zamedzením prístupu kyslíka je docielené zníženie tvorby emisií o 40 – 55%. Hnojovica v nadzemných nádržiach bude prikrytá prirodzene vytvorenou kôrou na povrchu hnojovice. Rozloha poľnohospodárskej pôdy zazmluvnených odberateľov hnojovice je pre množstvo vyprodukovanej hnojovice navrhovanou činnosťou dostatočná. Aplikácia hnojovice do pôdy sa bude prevádzať technológiou podpovrchového aplikovania hnojovice.

Vzhľadom na to, že momentálne farma neprodukuje vôbec žiadne emisie amoniaku, keďže nie je v prevádzke, môžeme v porovnaní s nulovým variantom zhodnotiť, že bude mať navrhovaná činnosť na ovzdušie mierne negatívny vplyv na emisné pomery lokality.

Vplyvy na vodné pomery

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti do existujúceho areálu farmy nepredpokladáme žiadne vplyvy na povrchové a podzemné vody lokality. Prevádzka predpokladá odvádzanie splaškových vôd do samostatnej žumpy. Splašková odpadová voda bude odvážaná a zneškodňovaná na základe vopred uzatvorenej zmluvy prostredníctvom oprávnenej osoby v zariadení na to určenom.

Veľkochovom ošípaných vzniká potreba odvádzania odpadu – tekutého hnoja z chovných hál. Na základe vyrátanej produkcie sa navrhuje vybudovať technologickú kanalizáciu, ktorá by bezpečne odvádzala tento odpad z hál. Trasa kanalizácie bude vedená popri navrhovanom koridore pri halách, pod jednotlivými halami, resp. v zelenom páse. Kanalizácia sa navrhuje zaústiť do existujúcich a navrhovaných nádrží na hnojovicu. Na zabezpečenie absolútnej vodotesnosti kanalizácie sa navrhuje použiť potrubie sklolaminátové Hobas vrátane revízných šachiet. Navrhovaná technologická kanalizácia bude zaústená do prečerpávacej stanice s objemom 100 m³, kde sa navrhuje osadiť čerpadla na hnojovicu MAGNUM „S“. Čerpadlá budú osadené na vodiacej tyči nad prečerpávacou jamou. Z prečerpávacej stanice sa hnojovica bude prečerpávať do nádrží na hnojovicu. Všetky nádrže budú vybavené kalovým čerpadlom a miešadlom, prikryté prirodzene vytvorenou kôrou na povrchu hnojovice. Vyskladnenie hnojovice z nádrže bude pomocou tlakového potrubia z prečerpávacej stanice. Nádrž bude doplnená kontrolným systémom preplnenia.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na vodné pomery v porovnaní so súčasným stavom ako aj kumulatívne ako bez vplyvu.

Vplyvy na pôdu

Navrhovaná činnosť predpokladá zastavanie voľnej plochy areálu farmy 7 novými chovnými halami a súvisiacou infraštruktúrou. Potenciálnym negatívnym vplyvom na pôdu môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie pôdy. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na pôdne pomery lokality.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Umiestnenie posudzovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany. Vzhľadom na synantropný charakter fauny a flóry a nízku druhovú diverzitu v posudzovanej lokalite, nepredpokladáme negatívny vplyv na faunu a flóru.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Dotknuté územie sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia obce Palárikovo, cca 2,9 km od obytnej zóny obce, v rámci areálu farmy pre chov ošípaných. Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniknú nové prvky v krajinskej štruktúre širšieho územia a nezmení sa funkčné využitie krajiny ani obrazu krajiny. Projekt nepredpokladá negatívny

alebo rušivý vplyv na krajinu. Navrhovaná činnosť bude začlenená do existujúceho areálu určeného pre živočíšnu výrobu rešpektujúc zónu obytnej zástavby a nebude mať vplyv na štruktúru a scenériu krajiny. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na scenériu a štruktúru krajiny.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Prevádzka posudzovanej činnosti nemala a po realizácii navrhovanej činnosti ani nebude mať vplyv na chránené územia ani ich ochranné pásma. Činnosťou nedochádza k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Priamo v sledovanom území sa nenachádza žiaden chránený strom a v sledovanom území neboli zistené chránené druhy rastlín. Prevádzka je navrhovaná v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany a ktoré je situované mimo súčasnej sústavy malo a veľkoplošných chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, prípadne území zaradenými do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach. Užívanie areálu na predmetnú činnosť je v súlade s platným územným plánom a nie je v rozpore s požiadavkami zákona o ochrane prírody a krajiny. Dotknuté posudzované územie je lokalizované v blízkosti s chráneným vtáčím územím SKCHVU005 Dolné Považie. Hranica predmetného vtáčieho územia prakticky kopíruje hranicu posudzovaného dotknutého územia. Miesto realizácie navrhovanej činnosti je ostrovným spôsobom vyčlenené z chráneného vtáčieho územia SKCHVU005 Dolné Považie, ale vyskytol sa nesúlad textu vyhlášky a jej mapovej prílohy, ktorou sa vyhlásilo predmetné vtáčie územie. Podľa uvedenej vyhlášky sú pozemky prac. čísla 3227/2,6,7 uvedené ako pozemky, ktoré sú predmetom územia Natura 2000, ale podľa mapy sú vyčlenené z predmetného územia. Niektoré z uvedených pozemkov pritom predstavujú zastavané územie na ktorom sú postavené zdevastované haly. Väčšina pozemkov dotknutého predmetného územia je však z chráneného vtáčieho územia vyňatá.

Vplyv navrhovanej činnosti na chránené vtáčie územie (výstavby hál v dotknutom území) preto možno hodnotiť ako mierne negatívne, vzhľadom na zvýšenú hlučnosť a prašnosť pri výstavbe. Tento vplyv je však krátkodobý a časovo limitovaný na obdobie výstavby. Z dlhodobého pohľadu bude prevádzka navrhovanej činnosti ovplyvňovať chránené vtáčie územie hnojením pozemkov v rámci CHVÚ hnojovicou. Tento vplyv možno hodnotiť ako mierne pozitívny, nakoľko dôjde k zníženiu množstiev používaných umelých hnojív, prípadne ich úplnému nahradeniu za hnojovicu. Tá ako prírodný produkt má podstatne lepšie vlastnosti pre rozvoj pôdneho edafónu, ktorý je bázou potravinového reťazca na ktorého konci sú aj druhy uvedené vo vyhláške, ktorou bolo vyhlásené chránené vtáčie územie.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Areál pre navrhovanú činnosť priamo nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenarúša funkčnosť žiadneho prvku ÚSES. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovaná zmena sa vo veľkej miere obmedzí iba na existujúcu infraštruktúru areálu farmy nebude mať navrhovaná zmena činnosti v porovnaní so súčasným stavom nijaký vplyv na prvky ÚSES.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Plocha určená na realizáciu navrhovanej činnosti je už v súčasnosti dlhodobo nevyužívaná. Navrhovaná činnosť sa nebude významne podieľať na vplyve na urbánny komplex nakoľko už v tomto území obdobná činnosť existovala, dôjde len k jej obnove. Ako pozitívny vplyv možno hodnotiť, že súčasný opustený a schátraný areál nahradí moderná prevádzka.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú objekty zapísané v Štátnom zozname pamiatok. Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na pamiatkovo chránené objekty.

Vplyvy na archeologické náleziská

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú archeologické náleziská. V širšom okolí farmy sa nachádzajú významné archeologické náleziská najmä z obdobia mladšej doby rímskej, stredoveku a novoveku a nemožno vylúčiť výskyt archeologických nálezov. Pred začatím prác bude na lokalite vykonaný archeologický výskum a v prípade výskytu archeologických nálezov bude postupované v súlade s platnou legislatívou.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území dotknutom realizáciou zámeru sa nenachádzajú paleontologické náleziská a významné geologické lokality. Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na paleontologické náleziská a významné geologické lokality. Nepredpokladá sa priamy vplyv zámeru na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy. Iné vplyvy neboli identifikované

Súlad s územnoplánovacou dokumentáciou

Podľa územného plánu obce Palárikovo z roku 1995 je funkcia dotknutého územia vyčlenená pre plochy poľnohospodárskej výroby. Navrhovaná činnosť je v súlade so schváleným územným plánom obce.

V. Celkové hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo súvislú európsku sústavu chránených území (Natura 2000)

Chránené územia

Dotknutá lokalita nepodlieha zvláštnemu režimu ochrany prírody. Na voľné plochy areálu sa vzťahuje základný 1. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Dotknuté územie nie je zasiahnuté či už maloplošnými alebo veľkoplošnými prvkami ochrany prírody a krajiny ani ich ochrannými pásmami. Poľnohospodársky využívané plochy v širšom záujmovom území sú v zmysle NV SR č.617/2004 Z.z. klasifikované ako zraniteľná oblasť (čís. kód 503452).

Natura 2000

Dotknuté posudzované územie je lokalizované priamo v chránenom vtáčom území SKCHVU005 Dolné Považie. Hranica predmetného vtáčieho územia prakticky kopíruje hranicu posudzovaného dotknutého územia. Miesto realizácie navrhovanej činnosti je ostrovným spôsobom vyčlenené z chráneného vtáčieho územia SKCHVU005 Dolné Považie, ale vyskytol sa nesúlad textu vyhlášky a jej mapovej prílohy, ktorou sa vyhlásilo predmetné vtáčie územie. Podľa uvedenej vyhlášky sú pozemky prac. čísla 3227/2,6,7 k. ú. Palárikovo uvedené ako pozemky, ktoré sú predmetom územia Natura 2000, ale podľa mapy sú vyčlenené z predmetného územia. Niektoré z uvedených pozemkov pritom predstavujú zastavané územie na ktorom sú postavené zdevastované haly. Väčšina pozemkov dotknutého predmetného územia je však z chráneného vtáčieho územia vyňatá. Navyše, ani na výpisoch z katastra k uvedeným parcelám nie je uvedený zápis o vzťahu uvedených parciel k chránenému vtáčiemu územiu. Podľa stanoviska Štátnej ochrany prírody a krajiny č. ŠOPSR/3322/2014 zo dňa 12.08.2014 v procese tvorby vyhlášky došlo k administratívnej

chybe. Do textovej prílohy boli zaradené i parcely, ktoré sa v návrhu hraníc CHVÚ vyňali. Areál farmy Šándor teda nie je plošne súčasťou predmetného CHVÚ. Navrhovaná činnosť nijakým spôsobom blízke chránené územie neohrozuje.

VI. Závery

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti, predložených stanovísk, stavu životného prostredia dotknutého územia zo zameraním na súlad s územnoplánovacou dokumentáciou, úroveň spracovania dokumentácie, stanovísk orgánov a organizácií s navrhovanou činnosťou ako aj s výsledkom verejného prerokovávanía

o d p o r ú č a

realizáciu navrhovanej činnosti **Farma ošípaných Palárikovo-Šándor, obnova chovu** za predpokladu splnenia podmienok uvedených v bode VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaná variant

Na realizáciu sa odporúča variant navrhnutý v správe o hodnotení **Farma ošípaných Palárikovo-Šándor, obnova chovu** realizovaný v k.ú. **Palárikovo** na pozemkoch vo vlastníctve navrhovateľa p.č. 3227/ 2, 3227/ 3, 3227/ 4, 3227/ 5, 3227/ 6, 3227/ 7, 3227/ 9.

3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

Na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré vyplynuli z posudzovacieho procesu pre etapu prípravy, výstavby, prevádzky navrhovanej činnosti sa odporúčajú nasledovné podmienky:

Technické opatrenia:

1. Doplniť do dokumentácie určenej pre územné a stavebné konanie informáciu o betónovom dezinfekčnom žľabe, ktorý bude slúžiť pre potreby dezinfekcie dopravných prostriedkov (napr. či stavebný objekt existuje, či bude zrekonštruovaný alebo či bude vybudovaný ako nový objekt).
2. Doplniť a zapracovať do dokumentácie určenej pre územné a stavebné konanie smer prevládajúcich vetrov v riešenom území z dôvodu šírenia zápachu z močovky.
3. V ďalšom stupni projektovej dokumentácii v prípade záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je potrebné postupovať podľa zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a požiadať o odňatie poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 17 resp. § 18 zákona. Je potrebné postupovať v zmysle územného plánu obce.
4. Pri výstavbe uprednostniť k životnému prostrediu šetrnejšie materiály a postupy.
5. Všetky stavebné objekty, zariadenia a technické prostriedky, ktoré budú používané pri činnostiach v prevádzke udržiavať v dobrom prevádzkovom stave, pravidelne vykonávať kontroly stavu, odborné prehliadky, skúšky a údržbu stavebných objektov technologických zariadení a mechanizmov v súlade s podmienkami sprievodnej dokumentácie a prevádzkových predpisov ich výrobcov a všeobecne záväzných právnych predpisov.
6. Všetky skladovacie priestory a manipulačné plochy, kde sa bude nakladať so škodlivými látkami a odpadmi zabezpečiť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby nedošlo k úniku týchto látok do povrchových alebo podzemných vôd.

Technologické opatrenia:

7. V kýmnych dávkach riadiť obsah proteínov a pridávať biotechnologické prípravky.
8. Obmedzovať množstvo uhynutých zvierat (odpad, katalóg. č. 020102).
9. Hnojovicu skladovať a manipulovať s ňou v súlade s platnou legislatívou.
10. Núteným vetraním zabezpečiť zníženie zápachu v maštaliach.

Opatrenia počas výstavby:

11. Pri demolačných prácach minimalizovať hluk, prašnosť a iné riziká.
12. Prašnosť obmedziť organizáciou prác, kropením a čistením komunikácií.
13. Vytvoriť podmienky na minimalizáciu doby rekonštrukcie, a tým na zníženie doby pôsobenia s touto činnosťou zaviazaných negatívnych vplyvov.
14. Materiál z demolovaných častí objektov separovať, ďalej využiteľné komponenty znovu použiť pri výstavbe, prípadne sprostredkovať ich využitie iným subjektom, zvyšok poskytnúť na recykláciu prípadne použiť na alternatívne účely, inak nevyužiteľný zvyšok vyvieť na vhodnú skládku.
15. Výkopovú zeminu spätne použiť na zarovnanie terénnych nerovností, zvyšok uložiť na vhodnú lokalitu (v súlade s príslušnými predpismi).
16. Už počas rekonštrukcie zabezpečiť (v zmysle príslušných právnych predpisov) separáciu a odvoz odpadov komunálneho charakteru, ktorý budú produkovať v hodnotenom území zamestnanci stavebných a iných firiem.
17. Všetky stavebné suroviny dovážať na stavenisko priebežne, postupne podľa aktuálnej potreby, v objekte farmy a jej okolí nevytvárať skládky stavebného materiálu väčšieho rozsahu.
18. Na stavbe neprečerpávať pohonné hmoty do stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov.
19. Mechanizáciu a dopravné prostriedky v objekte farmy neumývať a nečistiť.
20. Motory mechanizmov nechávať v chode len po dobu potrebnú na vykonanie prác.
21. Po ukončení stavebných prác revitalizovať narušené územie.
22. Pred uvedením farmy do prevádzky aktualizovať a predložiť príslušným orgánom štátnej správy všetky relevantné plány, programy a iné dokumenty

Opatrenia počas prevádzky:

23. Vykonávať činnosti v prevádzke, pri ktorých vznikajú alebo môžu vznikáť emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia v súlade so záväznými právnymi predpismi. Aktualizovať Súbor technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení a dať ho na schválenie podľa všeobecne záväzného právneho predpisu na ochranu ovzdušia.
24. Zabezpečiť prevádzku zdroja znečisťovania ovzdušia tak, aby sa:
 - neprekračovali denné kapacity výrobných zariadení,
 - dodržiavali predpísané postupy práce,
25. Nádrže na hnojovicu nechať prikryté prirodzene vytvorenou kôrou na povrchu hnojovice.
26. Hnojovicu aplikovať hlbokou injektážou (uzavretá štrbina) čo znamená, že hnojovica je po vstreknutí do štrbiny hlbokej 15 - 20 cm celkom zahrnutá pôdou. Z hľadiska zníženia emisií amoniaku je uzatvorená injektáž najefektívnejšia metóda.
27. V spolupráci s poľnohospodárskymi spoločnosťami z Palárikova (Poľno SME, s.r.o. a AGRODRUŽSTVO TP, s.r.o.) pripraviť Hnojný plán aplikácie do okolitej ornej pôdy tak, aby boli dodržané všetky predpisy a minimalizovaný obťažujúci zápach na obyvateľstvo.
28. Udržiavať ustajňovacie priestory i zvieratá v čistote.
29. Dbáť o prílev čistého vzduchu vetraním objektov s ošipkami.

30. Všetky zariadenia farmy a technické prostriedky použité pri vykonávaní činnosti v prevádzke udržiavať v prevádzky schopnom stave, zabezpečiť nepretržitú kontrolu prevádzky.
31. Dopravu realizovať po účelových komunikáciách, v prípade použitia verejných komunikácií je treba vyhýbať sa dopravným špičkám, páchnuce a znečisťujúce látky prevážať v uzavretých dopravných prostriedkoch.
32. Dopravu s hnojovicou realizovať mimo zastavaného územia obce.
33. Zvieratá prepravovať v špeciálnych automobiloch s vylúčením prepravy počas nadpriemerne teplých dní v letnom období (prípadne len v najchladnejšej časti dňa).
34. Počas chovného cyklu vykonávať denne kontrolu úhynu zvierat, ktorých zber a zneškodňovanie podliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy, uhynuté ošípané okamžite uložiť do skladu kadáverov – kafilérneho boxu.
35. Aktualizovať a dôsledne dodržiavať „Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku škodlivých a obzvlášť škodlivých látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku“ (Havarijný plán) v zmysle planých právnych predpisov.
36. Zabezpečiť priebežné vedenie prevádzkovej evidencie s mesačným a ročným vykazovaním celkovej spotreby a vypočítanej mernej spotreby energie a vody na kilogram živej váhy vyprodukovaných ošípaných.
37. Viesť a uchovávať aj evidenciu o množstve a druhu používaných krmív, vitamínov, liečiv, vyprodukovaných a uhynutých ošípaných, dezinfekčných a čistiacich prostriedkoch.
38. Zabezpečiť dodržiavanie povinností ustanovených v zákone č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, dodržiavanie povinností uvedených v nariadení vlády č.735/2002 Z. z. ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných a v nariadení vlády č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov
39. Zabezpečiť pravidelnú údržbu zelene.
40. Odpadové vody sústreďovať v nepriepustných nádržiach a zmluvne zabezpečiť ich zneškodňovanie u oprávnenej osoby.
41. Pri zistení úniku škodlivých látok v areáli prevádzky, ku ktorým môže dôjsť v rámci dopravy z motorových prostriedkov (doprava krmných zmesí, vývoz hnojovice a pod), okamžite ho zasypať absorpčným materiálom, nasiaknutý kontaminovaný materiál zozbierať, uskladniť v nepriepustných obaloch, nádobách, kontajneroch a zabezpečiť jeho zneškodnenie oprávnenou osobou v zariadení na to určenom na základe vopred uzavretej zmluvy.
42. Zabezpečiť, aby boli všetky nádrže odolné voči materiálom, ktoré sú v nich uskladnené, pravidelne ich ošetrovať nátermi na to určenými aj z vonkajšej strany.
43. Zabezpečiť preškolenie zamestnancov nakladajúcich so škodlivými látkami a prípravkami oprávnenou osobou podľa všeobecne záväzného právneho predpisu.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zdôvodnenia akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení.

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 zákona na základe preštudovania správy, stanovísk dotknutých orgánov, záznamu z verejného prerokovania a odborného posudku. Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona a dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od dotknutých subjektov. V priebehu posudzovania boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného variantu z hľadiska vplyvov na životné prostredie, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť možno realizovať.

Predmetom navrhovanej činnosti je obnova chovu na farme ošípaných Palárikovo-Šándor. Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k zmysluplnému využitiu územia vhodnému k danému zámeru nielen svojou dopravnou dostupnosťou a existujúcou prevádzkou farmy, ale aj dostupnosťou inžinierskych sietí, ktoré majú pre výrobu daného charakteru dostatočnú kapacitu. Obnovou chovu ošípaných na farme Palárikovo - Šándor nedôjde s výnimkou úpravy dopravného napojenia k zmene dopravnej infraštruktúry v území, nakoľko je táto pre navrhovaný zámer dostatočná. Navrhované riešenie zodpovedá súčasným technickým možnostiam a vyhovuje kritériám pre moderné prevádzky. Navrhovaná činnosť sa už v území vykonávala, dôjde len k jej obnoveniu prostredníctvom rekonštrukcie existujúcich a vybudovania nových chovných hál a súvisiacej infraštruktúry, čím sa navýši kapacita farmy. Nezanedbateľným benefitom navrhovaného zámeru je vznik 54 nových pracovných miest.

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajiny štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.

Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná zmena radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvalitu v lokálnom i širšom meradle.

Aby nedošlo do konfliktu s inými legálnymi čiastkovými záujmami je nevyhnutné jej usmernenie a limitovanie povolovacími procesmi. Dodržiavanie súladu s právnymi predpismi vyžaduje kontrolu a dohľad nad prevádzkou navrhovanej činnosti s podmienkami stanovenými v povolovacom procese a s dotknutými právnymi predpismi.

Vplyvy navrhovanej zmeny na jednotlivé zložky životného prostredia sú opísané v predchádzajúcich kapitolách, pričom ich významnosť sa znižuje so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od hodnotenej činnosti. Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je zmena navrhovanej činnosti hodnotená ako bez vplyvu, v prípade vplyvu na obyvateľstvo a jeho socioekonomické aktivity ako pozitívna.

Navrhovaný variant je v súlade s územným plánom obce Palárikovo. Realizáciou uvedeného variantu dôjde k efektívnemu využitiu priestorov farmy, zvýšeniu zamestnanosti v regióne a v neposlednom rade k zvýšeniu hrubého domáceho produktu Slovenskej republiky. Realizáciou a prevádzkou zámeru nedôjde k významnému ovplyvneniu životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Na základe hodnotenia konštatujeme, že navrhovaná činnosť pri dodržaní navrhovaných opatrení nebude mať významný vplyv na zložky životného prostredia a odporúčame jej realizáciu.

Z celkového hodnotenia uvedených najdôležitejších hľadísk vyplýva, že variant činnosti nemá žiadne negatívne vplyvy zásadného významu a žiadny zo zistených nepriaznivých dopadov nie je v kolízii s legislatívnymi požiadavkami na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia. Vyplýva to aj zo stanovísk doručených k správe. Celkovo bolo na MŽP doručených 11 stanovísk rezortného, povolojúcich a dotknutých orgánov. Žiadne zo stanovísk nevyjadruje nesúhlas. Tri stanoviská boli s požiadavkou dopracovania príp. odporúčania a to: Slovenská inšpekcia životného prostredia, Nitra Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Nitra a Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Bratislava uvedené pripomienky boli zapracované do opatrení etapy prípravy, výstavby, prevádzky navrhovanej činnosti.

Všetky kroky posudzovacieho procesu prebehli v postupnosti a lehotách podľa zákona.

Z celkového hodnotenia všetkých environmentálnych aspektov navrhovanej činnosti, ako aj z porovnania nulového a realizačného variantu, ďalej stanovísk zúčastnených subjektov a odborného posudku na činnosť vyplýva, že zámer Farma ošípaných Palárikovo-Šándor, obnova chovu je z hľadiska životného prostredia prijateľný. Podmienkou je akceptovanie a uskutočnenie navrhovaných opatrení na prevenciu, minimalizáciu a kompenzáciu dopadov, ktorými je možné zmierniť prevažnú časť očakávaných ako i reálne jestvujúcich negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti v danej lokalite.

Z pohľadu ochrany prírody sa v území nenachádzajú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia vyčlenené v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Platí tu prvý stupeň ochrany. V predmetnom území sa nenachádzajú žiadne kultúrne pamiatky chránené v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Porovnaním navrhovanej činnosti s nulovým variantom je zrejmé, že prinesie zvýšenie pozitívnych vplyvov v sociálnej sfére pri zanedbateľnom navýšení negatívnych výstupov do jednotlivých zložiek životného prostredia.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Na základe ustanovení § 39 ods.1 zákona je ten, kto bude navrhovanú činnosť vykonávať povinný zabezpečiť jej sledovanie a vyhodnocovanie najmä:

- Systematicky sledovať a merať jej vplyvy.
- Kontrolovať plnenie všetkých podmienok určených v povolení a v súvislosti s vydaním povolenia navrhovanej činnosti a vyhodnocovať ich účinnosť.
- Zabezpečiť odborné porovnanie predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Pred spustením prevádzky bude vypracovaná tzv. východisková hodnotiacia správa o stave geológie životného prostredia v areáli, ako podklad pre pravidelný monitoring vplyvov prevádzky na podzemné vody.

Získané výsledky budú slúžiť ako referenčné pre hodnotenie budúcich vplyvov realizácie stavby a následnej prevádzke. Podzemné vody pred a za objektom farmy sa budú monitorovať sondami.

Sledovanie vplyvov vyvážania hnojovice na faunu dotknutého územia predovšetkým na druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVU Dolné Považie – odporúča sa sledovať jeden rok (jedno vegetačné obdobie) pred prevádzkou farmy a najmenej dva roky počas prevádzky. Výsledky monitorovania budú odovzdané každoročne príslušnému orgánu ochrany prírody a na vedomie Štátnej ochrany prírody SR.

Pred zahájením stavby navrhujeme uskutočniť plošnú snímku kvality pôdy zameranú na overenie aktuálneho stavu obsahu ropných látok v povrchovej vrstve pôdy. Získané výsledky budú slúžiť ako referenčné pre hodnotenie budúcich vplyvov realizácie stavby a následnej prevádzky.

Pri monitoringu dodržiavania technických, hygienických, veterinárnych a iných noriem je kontrola vedenia evidencie údajov o podstatných ukazovateľoch prevádzky, všetkých monitorovaných údajov požadovaných integrovaným povolením a evidované údaje, uchovávané najmenej 5 rokov.

Počas prevádzky bude pravidelne vykonávaná kontrola dodržiavania hygienických a veterinárnych požiadaviek ako aj denná kontrola úhynu zvierat, ktorých zber a zneškodnenie podliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy a budú uložené do kafilérneho boxu. Pravidelne bude monitorovaný obsah žúmp, aby nedošlo k ich preplneniu a zabezpečená kontrola ich vodotesnosti a nepriepustnosti odborne spôsobilou osobou v intervale raz za 10 rokov.

Z pohľadu ochrany ovzdušia bude vykonávaná kontrola technicko-organizačných opatrení pri prevádzke chovu ako veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia a každoročne v termíne do 15. februára oznámené úplné a pravdivé informácie o zdroji a emisiách za uplynulý rok inšpekcii a Okresnému úradu Nové Zámky, odboru starostlivosti o životné prostredie. Cez ochranu ovzdušia bude kontrolované správne zisťovanie, spracovávanie a vyhodnocovanie údajov a informácií, ktoré sa oznamujú do národného emisného inventarizačného systému a do integrovaného registra informačného systému. Evidované údaje o prevádzke zdroja a podstatných ukazovateľov musia byť uchovávané najmenej 5 rokov. Pri skladovaní nebezpečných odpadov bude vykonávaná pravidelná vizuálna kontrola priestorov a spôsobu skladovania nebezpečných odpadov a v prevádzkovom denníku budú zaznamenávané zistené nedostatky. V blízkej budúcnosti sa s ukončením prevádzky chovu ošípaných neuvažuje, napriek tomu sa pre prípad ukončenia prevádzky navrhuje:

- Vyčistenie a dezinfekcia všetkých priestorov prevádzky po demontáži technológie chovu a príslušných zariadení.
- Odovzdanie odpadov na zneškodnenie oprávnenej organizácii.
- Dezinfekcia kafilérneho boxu.
- Vyprázdnenie žumpy a nádrží na hnojovicu.

6. Informácia pre povoľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti

Zainteresovaná verejnosť je podľa § 24 zákona verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí najmä fyzická osoba podľa § 24a zákona, právnická osoba podľa § 24b alebo § 27 zákona, občianska iniciatíva podľa § 25 zákona a občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia podľa § 26 zákona, t.j. verejnosť, ktorá podala písomné stanovisko podľa § 23 zákona ods.4, § 30 ods.5 alebo podľa § 25 ods.3 zákona. Táto zainteresovaná verejnosť má podľa § 27a zákona právo aktívnej účasti pri príprave a povoľovaní navrhovanej činnosti, a to v celom priebehu procesu posudzovania vplyvov až do vydania rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti. V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti **Farma ošípaných Palárikovo-Šándor, obnova chovu** nebola identifikovaná žiadna zainteresovaná verejnosť podľa zákona.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor environmentálneho posudzovania
Mgr. Jana Miklasová

v spolupráci s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nových Zámkoch

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru environmentálneho posudzovania

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 29.04.2015